

Janne Saarela: Kohti ruumiin ylösnousemusta

Millaisen kuvan Uusi testamentti maalaa Jumalan kansan lopullisesta päämäärästä? Kristillisen näkemyksen mukaan ihminen käy läpi kolme erilaista vaihetta ja tämä on itse asiassa raamattuteologisesti verrannollinen maan ja taivaan väliseen suhteeseen. Lopulta Jeesuksen seuraajia odottaa hämmästyttävän kirkas tulevaisuus.

Olli-Pekka Vainio: Kuinka maailma loppuu? Sekulaarit eskatologiat

Puhe "lopunajoista" on yleistynyt myös sekulaarissa kirjallisuudessa. Esimerkkeinä näistä on geopolitiittisen strategin Peter Zeihanin teos *The End of the World is Just the Beginning* (2022) sekä Peter Turchin kirja *End Times* (2023), jossa analysoidaan ja ennustetaan ihmiskulttuureissa tapahtuvia nousukausia ja romahduksia suuriin datamääriin perustuen.

Nämä teokset tuovat esiin esimerkiksi seuraavia näkökulmia: Läntisen maailman väestö ikääntyy, jolloin työvoimasta poistuu ammattitaitoista ja veronmaksukykyistä väkeä. Kapitalismi toimii vain, jos talous kasvaa, mutta nyt yli sadan vuoden nousukausi on tulossa päätökseensä. Yhdysvaltojen kyky pitää yllä 1940-luvulta asti kestänyttä maailmanrauhaa heikkenee ja se itse voi ajautua pian sisällissotaan. Näillä tekijöillä on suuria maailmanlaajuisia vaikutuksia. Vaikka näiden ennusteiden mukaan maailma ei absoluuttisessa mielessä lopu, se kääntyy uudenlaiseen asentoon.

Wolfgang Vondey: Pentecostal Eschatology: Beginning or End of Pentecostal Theology? (Englanniksi)

IN ENGLISH: Eschatology has long been considered one of the trademarks of Pentecostalism, but in recent decades there has been a significant decline. This presentation asks if eschatology is still significant for Pentecostal theology, what function it holds, and how that impacts the way Pentecostal belief and practices are shaped. The central discussion focuses on the question where we locate eschatology in the Pentecostal perspective. Two options have emerged during the first century of modern-day Pentecostalism that place eschatology either at the beginning or at the end of Pentecostal doctrines. This presentation examines the two options and poses an alternative argument that eschatology belongs to the core commitments of Pentecostalism "between" the beginning and the end. This approach is illustrated with an eschatological reading of the Pentecostal fivefold gospel (The Gospel of Regeneration, of the Fullness of the Holy Spirit, of Divine Healing, of Blessing, and of the Advent).

SUOMEKSI: Eskatologiaa on pitkään pidetty yhtenä helluntailaisuuden tunnusmerkeistä, mutta viime vuosikymmeninä on tapahtunut merkittävä lasku. Tämä esitys kysyy, onko eskatologia edelleen merkityksellistä helluntaiteologialle, mikä on sen tehtävä, ja miten se muokkaa helluntailaista uskoa ja käytäntöjä. Keskeinen kysymys liittyy siihen minkä paikan helluntaiteologiassa annamme eskatologialle. Kaksi vaihtoehtoa on noussut esiin nykyisen helluntailaisuuden ensimmäisen vuosisadan aikana, jotka sijoittavat eskatologian joko helluntailaisuuden oppien alkuun tai loppuun. Tämä esitys tutkii näitä kahta vaihtoehtoa ja esittää vaihtoehtoisen väitteen, jonka mukaan eskatologia kuuluu helluntailaisuuden

ydinsitoumuksiin alkujen ja loppujen “välillä”. Tätä lähestymistapaa havainnollistetaan eskatologisella tulkinnalla helluntailaisesta “viisinkertaisesta evankeliumista” (uudestisyntymisen, Pyhän Hengen täyteyden, jumalallisen parantumisen, siunatun elämän ja Jeesuksen takaisintulon evankeliumi).

Eveliina Hokkanen: Maailman loppu tulee! Miten seurakunnat voivat tarjota toivoa ilmastoahdistuksesta kärsiville nuorille?

Esitelmäni aihe pohjautuu epäviralliseen taustatutkimustyöhöni, jota tein kirjoittaessani nuorten aikuisten kaunokirjaa *Hiilellä peitetty* (Aikamedia 2023). Kirjani käsittelee ilmastoahdistusta nuoren näkökulmasta. Kaunokirjaa kirjoittaessani perehdyin ilmastoahdistuksesta tehtyihin tutkimuksiin, ekoteologiaan sekä nuorten omiin kokemuksiin ilmastoahdistuksesta.

Käyn esitelmässäni läpi havaintojani nuorten kokemaan ilmastoahdistukseen liittyen. Tuon myös esiin käytännönläheisiä vinkkejä, kuinka seurakunnat voivat tarjota toivoa ilmastoahdistuksesta kärsiville nuorille.

Eemil Karttunen: Mikä on “Jumalan kansa” Uuden testamentin mukaan?

Esittelen liittoteologian ja dispensationalismin tulkintojen peruseriaatteet. Suomessa helluntaiseurakuntien opetus on ollut vahvasti dispensationalistista tulkintaa, mutta liittoteologia on noussut haastamaan dispensationalismia. Jumalan kansa tulisi tulkita? Miten liittoteologia määrittelee Jumalan kansan Uudessa testamentissa. Onko Jumalalla kaksi vai yksi kansa?

Olen valinnut käsiteltäviksi kohdiksi ainakin: Gal 3:27–29, Apt 15:15–18, Efe 2:11–13, 1. Piet 2:9–10. Jumalan pelastussuunnitelma on aina koskettanut aina kaikkia kansoja (1. Moos 12:2, Matt 24:14). Tämä näkökulma on yhdistää molempia tulkintoja ja se ohjaakin esitystäni.

Liittoteologiaa on syytetty korvausteologiaksi. Tällä tarkoitetaan seurakunnan ottaneen Israelin paikan liittoineen ja lupauksineen. Kuitenkaan kukaan ei sano olevansa korvausteologi ja nimitys itsessään koetaan loukkaukseksi. Voisiko tässä olla väärinymmärrys? Ajattelen Jumalan kansan määrittelyn antaman tähän vastauksen. Muista esityksistä nousee varmasti Room 9–11 lukujen viesti. Lopussa viittaa näihin lukuihin lyhyesti, jos aika on vielä jäljellä.

Esityksen kannalta kuuntelijan eduksi olisi lukea antamani Raamatun paikat etukäteen, sillä viivymme jakeissa, vain muutaman minuutin jättäen tilaa keskustelulle.

Marko Jauhiainen: Ilmestyskirja Raamatun "lopun aikojen" lukuoppaana

Keskityn valittujen esimerkkien kautta peilaamaan aiheitani lähinnä helluntailiikkeessä pitkään vallalla olleeseen "perinteiseen" näkemykseen. Aloitan kertomalla lyhyesti omasta matkastani Ilmestyskirjan lukijana. Siirryn sen jälkeen esittelemään sitä, miten Ilmestyskirja ohjaa meitä ymmärtämään Raamatun lopunajallisia odotuksia.

Ensinnäkin Ilmestyskirja vahvistaa, että lopunajat ovat alkaneet Jeesuksen myötä, eli ovat siten tällä hetkellä menossa. Kirjassa kuitenkin monet Vanhasta testamentista tutut symbolit saavat uusia merkityksiä, ja moni Vanhan testamentin ennustus on päivitetty vastaamaan sitä uutta vaihetta, johon pelastushistoriassa ja Jumalan suunnitelmassa on Jeesuksen myötä edetty.

Lisäksi siinä missä Jeesus-tutkimuksessa on päädytty näkemään Jeesus ja hänen työnsä Vanhan testamentin lopunajan odotusten alustavana täyttymyksenä, Ilmestyskirjan voidaan väittää esittävän näiden odotusten lopullisen täyttymyksen. Nämä kaikki (yhdessä muiden tekijöiden kanssa) haastavat tietyt etnis-nationalistiset tai muutoin merkittävilta osin Vanhan testamentin odotuksille pohjautuvat lopunajan skenaariot.

Markku J. Kumpula: Israelin lopunajallinen rooli Raamatun valossa (keskustelu)

Tuon osuudessani esille, että Vanhan testamentin lupaukset Israelille ovat täyttyneet Kristuksessa, luvatussa Messiaassa. Hän on myös pakkosiirtolaisuuden päätös, Israelin uudistaja ja uusi temppele.

Jumalan omaisuus kansa, uudistettu Israel, koostuu nyt sekä juutalais- että pakanauskovista. Se on suora jatkumo Vanhan testamentin Israelille. Tämä Israel-öljypuu, Kristuksen seurakunta, on maailman ainoa toivo (Room. 9-11).

Jeesuksen pääsanoma oli Jumalan valtakunta. Sen myötä Aabrahamille annettu maalupaus laajenee Uudessa liitossa käsittämään koko maailman. Uusi testamentti antaakin parhaan tulkinnan Vanhasta testamentista, ei maailmanpolitiikka (Room. 4:13; Gal. 3; Ef. 2-3). Raamatun valossa on suuri virhe lukea Vanhan testamentin lupauksia ja profetioita niiden juutalaisten tapaan, jotka eivät vielä tunne Jeesusta Messiaanaan.

Jumala ei koskaan ole kokonaan hylännyt juutalaista kansaa. Tästä on aina ollut osoituksena uskova jäännös. Uuden liiton alussa se oli juutalainen alkuseurakunta. Edelleen Jumala kutsuu juutalaisia uskomaan Jeesukseen Messiaanaan. Raamattu jättää avoimeksi etnisen Israelin tulevaisuuden. Se riippuu heidän valinnoistaan.

Ajan salliessa esitän erään vaihtoehdon missä eskatologisella kartalla ollaan menossa.

Risto Huvila: Israelin lopunajallinen rooli Raamatun valossa (keskustelu)

Jumala on kutsunut Israelin todistajakseen (Jes. 43:10–13) ja asettanut sille erityisen tehtävän (Jes. 49:6) liittyen Messiaan paluuseen.

Jumalan aloitteesta ja hänen valintaansa perustuva ja juutalaiselle kansalle yksipuolisesti määrätty liitto ja juutalaisen kansan vaellus muodostavat keskeisen osan Raamatun ilmoituksesta. Jumala ilmoitti ikuisiksi määräämänsä liiton Abramille (1 Moos. 17:1–8) ja satoi siihen myös lupauksen pysyvästä perintömaasta Kanaaninmaassa, jonka alueelle nyky-Israel sijoittuu. Vaikka Jumala antoi Abrahamille lupauksen suuresta joukosta jälkeläisiä ja useista kansakunnista, Hän vahvisti liiton jatkuvan ainoastaan vielä tuolloin syntymättömän lisäksi kautta (1 Moos. 17:19). Abrahamin esikoinen Ismail oli jo liittoa annettaessa syntynyt, mutta hänelle Jumala ei liittoa luvannut, muita siunauksia kylläkin (1 Moos. 17:20–21).

On tärkeätä huomata, ettei Jumalan asettamassa liitossa ollut minkäänlaista purkuehtoa, vaan sen kesto aika oli ja on ikuinen (Ps. 105:7–8 ja Apt. 7:3–8). Kristus tuli vahvistamaan isille annetut lupaukset (Room. 15:8).

Joissakin piireissä suosittu korvausteologia ehdottaa, että Jumala on hylännyt juutalaiset heidän rikkomustensa tähden tai heidän kutsumuksensa olisi tullut päätökseen Jeesuksen elämän ja kuoleman myötä, ja olisi antanut heille kuuluvan aseman kristilliselle seurakunnalle.

Raamatun mukaan Jumalan Israelin kansaan kohdistama viha ja hylkääminen on ollut väliaikaista (Jes. 54:7–8, 10, Jer. 31:35–37, Sak. 1:14–16). Myös Paavali vahvistaa tämän (Room. 11:28). Jeesus ei myöskään koskaan mitätöinyt Israelin nimenomaista kutsua vaan UT:ssä on yli 200 viittausta kirjoituksiin ja/tai profeettoihin, joista yksikään ei kyseenalaista Israelin asemaa.

Jumalan rankaisutoimet Israelin kansaa ja hallitsijoita kohtaan käsittivät paitsi sodissa häviämistä, myös vainoja ja karkotuksia, ensin Babyloniaan ja myöhemmin kaikkien kansojen sekaan. Kuitenkin Jumala on luvannut tuoda kansansa takaisin kaikista maista (Jes. 56:8, Jer. 16:14–15, Jer. 32:37, Hes. 28:25).

Ajatus siitä, ettei nykyisellä Israelilla ole mitään tekemistä Raamatun Israelin kanssa, ei perustu Raamatun ilmoitukseen. Monet VT:n lupaukset liittyen maahan paluuseen sisälsivät myös lupauksen juutalaisten omasta hallinnosta, jonka myötä kaupunkeja ja taloja rakennettaisiin, juutalaiset saisivat kaiken hyödyn maan hedelmistä ja he saisivat asua rauhassa (Aamos 9:14–15, Jer. 32:37). Ilman itsenäistä hallintoa näiden lupauksen täytyminen ei olisi mahdollista.

Jeesus vahvistaa Israelin valtion synnyn ”hamassa tulevaisuudessa” vastatessaan opetuslasten kysymykseen Israelin valtakunnan uudelleenrakentamisesta (Apt. 1:6–7), mikä toteutui v. 1948. Tämä keskustelua ei tule sisällöllisesti samastaa jakeessa 3 puhuttuun Jumalan valtakuntaan.

Jeesuksen toinen Israelin valtiolliseen itsenäisyyteen liittyvä profetia kertoo Jerusalemin aikanaan koittavasta vapaudesta suhteessa vieraisiin hallitsijoihin, tilanteesta, jolloin Jerusalem ei enää ole ”pakanain tallattavana” (Luuk. 21:24). Tämä tapahtui Kuuden päivän sodan yhteydessä kesäkuussa 1967, jolloin Israel sai haltuunsa Itä-Jerusalemin.

Jeesuksen juutalaisen kansan tulevaisuuteen liittyvä profetia (Luuk 21:23b–24) alkoi toteutua vuonna 70, minkä jälkeen juutalaisiin kohdistuneen vihan taso ja keinot ovat vaihdelleet, ja niiden huipentumana oli Hitlerin toimeenpanemat vainot ja holokausti 1933–1945. Juutalaisten diaspora ”kaikkien kansojen keskellä” jatkuu osittain edelleenkin, mutta muutto Israeliin kiihtyy antisemitismin kasvaessa.

Ennen varsinaisten eskatologisten tapahtumien alkua tulemme näkemään 1. juutalaisten kasvavaa muuttoa Israeliin, 2. naapurimaiden ja islamilaisten terroristijärjestöjen jatkuvia hyökkäyksiä Israelia kohtaan (Ps. 83:1–6), sekä 3. kasvavan kansainvälisen poliittisen ja mahdollisesti myös sotilaallisen paineen Jerusalemin jakamiseksi (Sak. 12:2–3). Israelin haluttomuus jakaa pääkaupunkiaan palestiinalaisille tullee johtamaan konfliktiin, joka auraa tietä lopunajan tapahtumille, kuten mm. antikristuksen ilmestymiselle, Gogin sodalle (Hes. 38–39), vihan aikakaudelle, Jeesuksen paluulle Jerusalemiin, uuden liiton toimeenpanoon kansallisessa laajudessa ja Israelin pelastumiseen (Jer. 31:33–34, Hes. 39:29, Sak. 13:1, Room. 11:26–27), tuhatvuotiselle valtakunnalle ja uudelle Jerusalemilta. Tapahtumien järjestystä tai ajankohtia en yritä ennustaa.